

STIPENDIJE

ZA STUDENTE I OSOBLJE
VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA IZ SRBIJE

kroz programe **ERAZMUS+** i **CEEPUS**

2020/2021

USLOVI ZA PRIJAVU

KONKURSNI ROKOVI

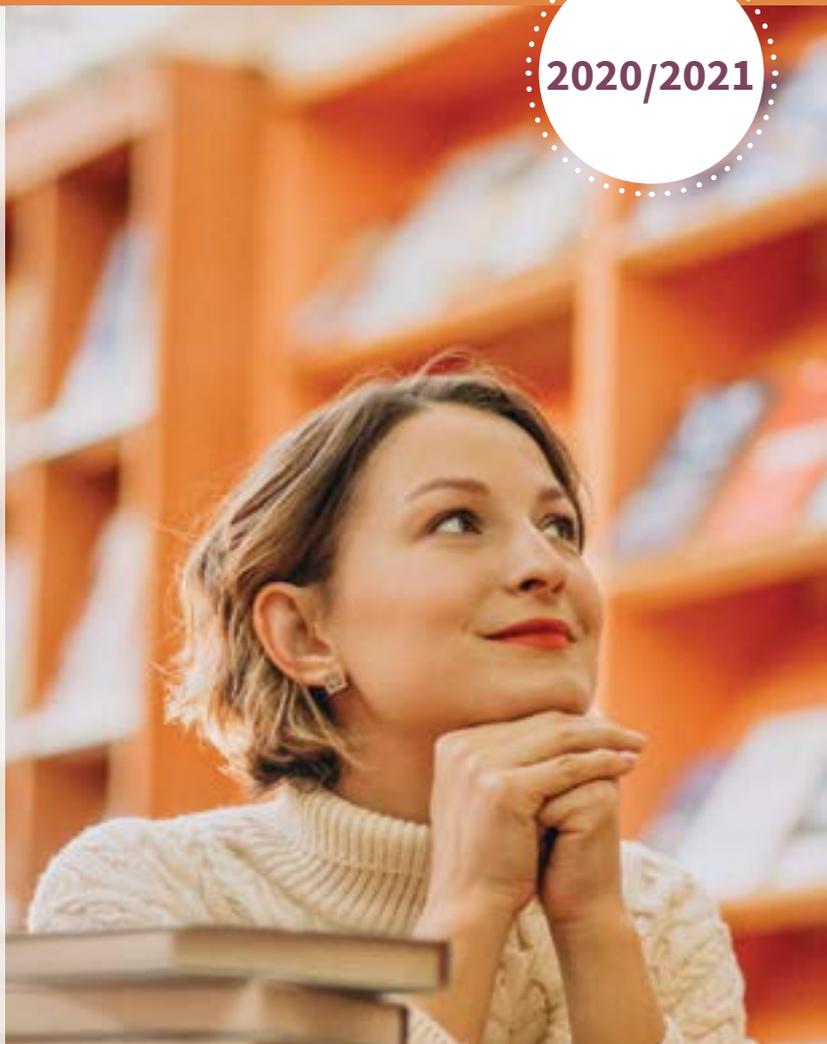
POTREBNA
DOKUMENTA

KAKO SE DODELJUJU
STIPENDIJE?

St

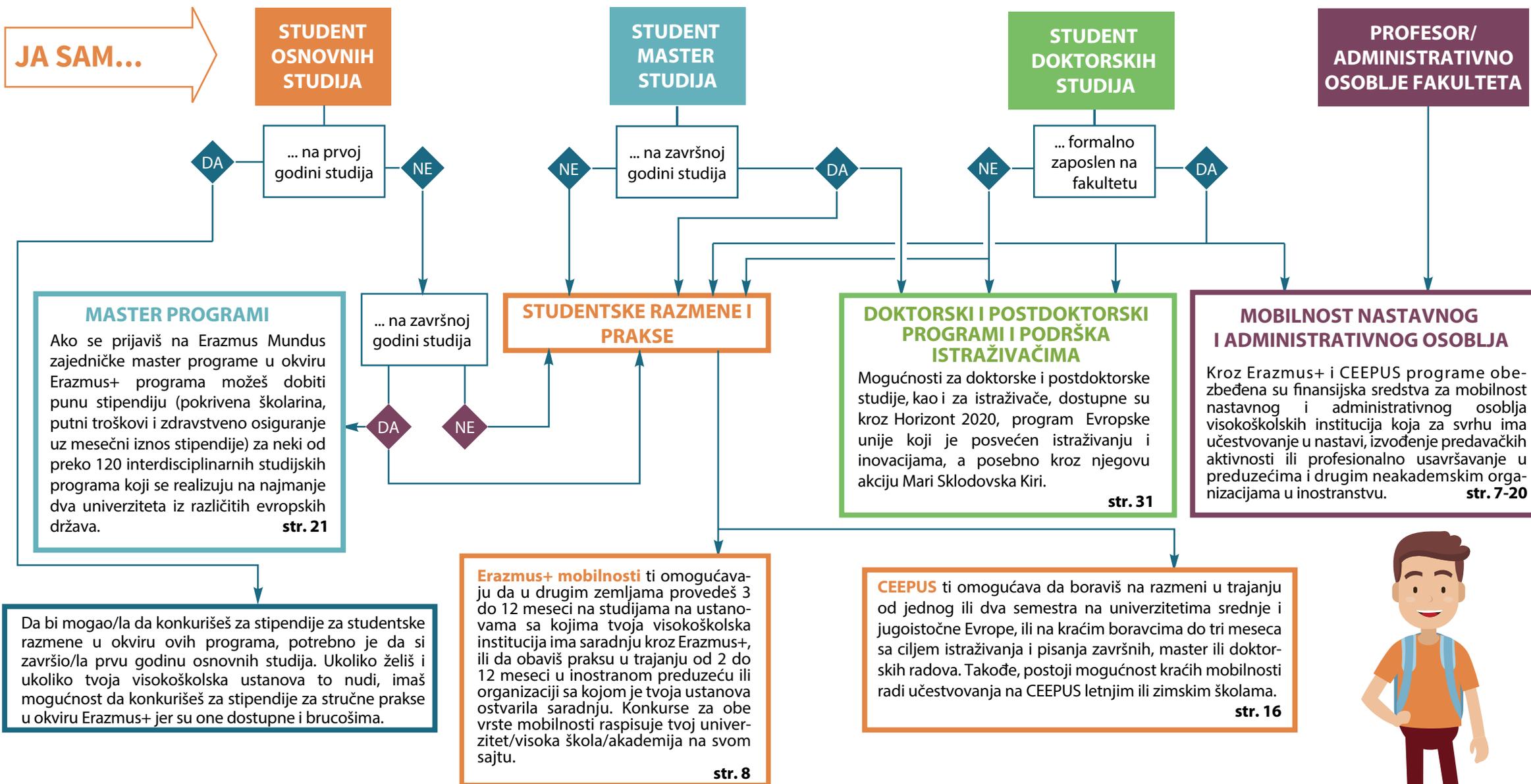

Stipendije

Erasmus+

PRONAĐI SVOJU STIPENDIJU!

I JOŠ...

- Više informacija o programima koji podržavaju mobilnost..... str. 4
- Volontiranje, omladinske razmene u inostranstvu i druge mogućnosti..... str. 28-31
- Dodatni resursi i korisne informacije..... str. 32-41
- Alumni mreže i organizacije koje pružaju podršku studentima na mobilnosti..... str. 39

Impresum:

Dizajn i Priprema za štampu: Fondacija Tempus
Fotografije: stockunlimited, freepik
Štampa: PROOF
Tiraž: 2500

PROGRAMI KOJI PODRŽAVAJU MOBILNOST

Erasmus+

Erazmus+ je aktuelni program Evropske unije namenjen povezivanju i saradnji u oblasti obrazovanja, mladih i sporta na osnovu finansiranih projekata u periodu od 2014. do 2020. godine. Ovaj program je praktično nasledio i objedinio ranije programe Evropske unije u kojima je Srbija učestvovala – Tempus, Program za celoživotno učenje, Mladi u akciji i Erazmus Mundus i namenjen je kako pojedincima, tako i institucijama i organizacijama. U pripremi je novi program, koji će se sprovoditi od 2021. godine i obuhvatiće slične mogućnosti za mobilnost. Konkursi za pojedince (studente i akademsko i administrativno osoblje) koji potiču iz ovog programa raspisivaće se i 2021, a delom i 2022. godine.

Kada je reč o mogućnostima koje su dostupne pojedincima u vezi sa komponentom obrazovanje, ovaj program i njegova ključna aktivnost 1 (KA1) podržavaju projekte za međunarodnu kreditnu mobilnost, koji omogućavaju značajan broj studentskih razmena i stručnih praksi, kao i mobilnosti nastavnog i administrativnog osoblja sa visokoškolskih institucija iz Srbije u zemljama koje učestvuju u programu. Nakon što je Republika Srbija 2019. godine stekla status punopravne učesnice Erazmus+ programa i postala programska zemlja, pored mobilnosti ka drugim programskim zemljama (sve zemlje Evropske unije, Island, Norveška, Lihtenštajn, Severna Makedonija i Turska), otvorila se mogućnost za mobilnost ka tzv. partnerskim zemljama, što su sve ostale zemlje Evrope i sveta koje učestvuju u Erazmus+ programu.

Pored projekata za međunarodnu kreditnu mobilnost i projekata u svrhu učenja i sticanja novih veština, Erazmus+ pruža i mogućnost studiranja na nekom od takozvanih Erazmus Mundus zajedničkih master programa, koji podrazumevaju studiranje i sticanje master diplome na evropskim univerzitetima.

Pomenute mogućnosti koje ovaj program pruža pojedincima – studentima i nastavnom ili administrativnom osoblju visokoškolskih institucija u Srbiji detaljno su predstavljene u ovoj brošuri. Uz to, ona objedinjuje i neke od resursa koji su dostupni naučnim istraživačima kroz druge programe i vidove podrške, a predstavlja i osnovne informacije o prilikama koje Erazmus+ program pruža i drugim pojedincima – nastavnicima, učenicima i mladima.

Studentima, akademskom i administrativnom osoblju visokoškolskih ustanova u Srbiji program Erazmus+ pruža priliku za stipendiranu mobilnost, koja se realizuje na visokoškolskim ustanovama, preduzećima i organizacijama u Evropi i šire.

Za studente to podrazumeva razmenu u trajanju od 3 do 12 meseci zarad studija ili 2 do 12 meseci u slučaju studentske prakse, a oba tipa mobilnosti se mogu ostvariti na bilo kom nivou studija (osnovnim, master i doktorskim).

Za akademsko i administrativno osoblje visokoškolskih ustanova ovaj program predstavlja podršku za realizaciju mobilnosti. Svrha ove mobilnosti može biti izvođenje nastave ili usavršavanje.

Uz to, program Erazmus+ studentima nudi stipendije za dalje usavršavanje **na celokupnim master programima** – konkretno, na nekom od Erazmus Mundus zajedničkih master programa.

Saznaj više na: <https://erasmus-plus.rs/stipendije/programi-koji-podrzavaju-mobilnost/>

Program nudi mogućnosti razmene studenata i akademskog osoblja u okviru mreža (partnerstava) koje formiraju visokoškolske institucije iz zemalja članica CEEPUS-a. Iako su razmene prvenstveno osmišljene za studente i akademsko osoblje sa neke od ustanova koje učestvuju u CEEPUS mrežama (mrežna mobilnost), određena kvota postoji i za stipendiste van tih mreža (*free-mover* mobilnosti).

CEEPUS (*Central European Exchange Programme for University Studies*) je srednjoevropski program za razmenu studenata i nastavnog osoblja čije je sedište u Beču, u Austriji. Važno je napomenuti da ovaj program nije program Evropske unije i potpuno je nezavisan od programa Erazmus+ ali takođe omogućava razmenu studenata i mobilnost nastavnog osoblja prema načelno sličnim principima u nešto drugačijem obliku.

Od osnivanja programa 1994. godine, u članstvo CEEPUS-a stupila je većina zemalja srednje, istočne i jugoistočne Evrope: Albanija, Austrija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Češka, Hrvatska, Mađarska, Severna Makedonija, Moldavija, Poljska, Rumunija, Srbija, Slovačka i Slovenija. Aktuelni ciklus CEEPUS programa (CEEPUS III) traje do 2025. godine.

Saznaj više na: <http://ceepus.rs>

O FONDACIJI TEMPUS

Fondacija Tempus svojim nadležnostima i aktivnostima pruža podršku razvoju sistema obrazovanja u Srbiji. Zadužena je za sprovođenje komponenti obrazovanja i mladih u okviru velikog programa Erasmus+. Od kako je Srbija postala programska zemlja 2019. godine, Fondacija Tempus je preuzela ulogu nacionalne agencije zadužene za sprovođenje Erasmus+ programa u Srbiji. Takođe, u okvirima Fondacije Tempus nalazi se i nacionalna CEEPUS kancelarija, koja sprovodi ovaj program u Srbiji.

Fondacija Tempus primarno saraduje sa obrazovnim i omladinskim institucijama i organizacijama pružajući im podršku u vezi sa konkurisanjem za finansirane projekte ovog evropskog programa. Osim toga, Informativni centar Fondacije Tempus građanima pruža sve vrste informacija o obrazovanju u Srbiji i Evropi, mogućnostima za pojedince i institucije u okviru programa Erasmus+ i CEEPUS i aktivnostima Fondacije. Informativni centar Fondacije Tempus je dostupan građanima svakog radnog dana od 10 do 18 časova na Terazijama br. 39, I sprat.

Fondacija Tempus informiše o obrazovanju u Srbiji i kroz baze obrazovnih mogućnosti i stipendija Obrazovanje.rs (za učenike i studente iz Srbije) i StudyInSerbia.rs (za strane državljane koji su zainteresovani za studiranje u Srbiji).

Više informacija o Fondaciji Tempus i njenim aktivnostima dostupno je na sajtu www.tempus.ac.rs. Sve aktuelnosti redovno možete pratiti i putem naših objava na društvenim mrežama Facebook, Instagram i Twitter.

RAZMENA STUDENATA, STRUČNE PRAKSE I MOBILNOST NASTAVNOG I ADMINISTRATIVNOG OSOBLJA

Erasmus+ omogućava studentima odlazak na studentske razmene i stručne prakse koje se mogu realizovati u bilo kojoj zemlji koja učestvuje u Erasmus+ programu. Tipično, cilj ovih mobilnosti je sticanje ESPB, bilo kroz slušanje predmeta i polaganje ispita, bilo kroz realizaciju stručne prakse koja je deo studijskog programa. Razmene u svrhu studiranja su dostupne studentima svih nivoa studija u trajanju od 3 do 12 meseci, u okviru kojih se slušaju predavanja i polažu ispiti koji će biti priznati po povratku na matičnu instituciju u Srbiji. Obavljanje stručne prakse ograničeno je na period od 2 do 12 meseci tokom studija ili u roku od godinu dana od završetka studija.

Za nastavno i administrativno osoblje boravci su kraći (od dva dana do dva meseca), a njihova svrha je izvođenje nastave i usavršavanje.

Program CEEPUS takođe omogućava razmenu studenata i profesora. Uz duže boravke u trajanju od jednog ili dva semestra sa ciljem sticanja ESPB, studentima se pruža i mogućnost kratkoročnih boravaka u trajanju do tri meseca, radi istraživanja i pisanja master ili doktorske teze, kao i tzv. kratkoročne ekskurzije koje se odnose na boravak na letnjim ili zimskim školama.

Erazmus+ mobilnost studenata i nastavnog i administrativnog osoblja

Mogućnosti za mobilnost pojedinca u okviru Erazmus+ programa zavise od prvobitno ugovorenih ili planiranih saradnji koje njegova visokoškolska ustanova ima. To u praksi znači da, da bi se mobilnost uopšte desila, univerzitet ili visoka škola iz Srbije mora da ima već odobren i finansiran Erazmus+ projekat kao i ugovor sa drugom ustanovom na osnovu kog studenti i zaposleni realizuju svoje mobilnosti. Odobren projekat predstavlja finansijski okvir mobilnosti, a pomenuti ugovor je značajan jer se njime definišu i neki drugi elementi, kao što su, na primer, studijska oblast koja je dostupna studentima, kvote za mobilnost, sva prava i obaveze obe institucije, kao i položaj studenata (osoblja) tokom trajanja boravka u inostranstvu. Važno je naglasiti da svaka visokoškolska institucija iz Srbije kroz odobrene Erazmus+ projekte može da ostvari više saradnji sa različitim visokoškolskim ustanovama iz velikog broja zemalja koje učestvuju u programu, što znači da studenti (osoblje) imaju više prilika i veću mogućnost izbora u ostvarivanju svoje mobilnosti.

Zemlje učesnice u Erazmus+ programu dele se na programske (*programme countries*) i partnerske (*partner countries*). U programske zemlje spadaju sve zemlje Evropske unije, Island, Norveška, Velika Britanija, Lihtenštajn, Severna Makedonija, Srbija i Turska, dok su partnerske zemlje zemlje regiona koje okružuju Evropsku uniju, ali i gotovo sve druge zemlje sveta. Srbija je 2019. postala programska zemlja. Mobilnost studenata i mobilnost osoblja može se realizovati i u programskim (KA103 mobilnost) i u partnerskim zemljama (KA107 mobilnost). Važno je imati u vidu da su, ponekad, određene partnerske zemlje studentima dostupne samo za mobilnosti na određenom nivou studija (npr. doktorskim).

➔ Koliko traje mobilnost u Erazmus+ programu?

Za studente, mobilnost kroz studentske razmene podrazumeva boravak i studiranje na nekoj inostranoj visokoškolskoj ustanovi u trajanju od 3 do 12 meseci u okviru kog se slušaju predavanja i polažu ispiti koji će biti priznati po povratku na matičnu instituciju u Srbiji. Od 2019. godine, studenti imaju i mogućnost stipendiranog boravka u inostranstvu radi obavljanja stručne prakse. Studentske prakse se obavljaju u nekom inostranom preduzeću, ustanovi ili organizaciji i mogu trajati od 2 do 12 meseci. Navedeno trajanje mobilnosti od 12 meseci podrazumeva i maksimum boravka studenta na jednom nivou studija (osnovne, master ili doktorske), a u okviru tog ograničenja se mogu kombinovati boravci zarad studija i zarad obavljanja stručne prakse. Izuzetak predstavljaju jedino integrisane studije medicine, gde je maksimalna ukupna dužina boravka 24 meseca.

Za nastavno i administrativno osoblje boravci traju od 2 dana do 2 meseca za mobilnosti koje se realizuju u programskim zemljama ili od 5 dana do 2 meseca za odlaske u partnerske zemlje, ne uključujući vreme provedeno u putu. Svrha mobilnosti nastavnog i administrativnog osoblja može biti izvođenje nastave ili profesionalno usavršavanje.

➔ Kakve su stipendije za Erazmus+ mobilnosti i šta je njima obuhvaćeno?

Erazmus+ program obezbeđuje da studenti budu oslobođeni plaćanja školarine tokom boravka, kao i mesečni iznos kojim se pokrivaju troškovi života tokom boravka na mobilnosti. Iznos zavisi od zemlje u kojoj se mobilnost realizuje i od vrste mobilnosti. Ukoliko se razmena obavlja u partnerskoj zemlji, studenti imaju pravo i na plaćene putne troškove. Po istom principu se stipendiraju i odlasci na stručne prakse, a ovaj vid mobilnosti podrazumeva i mesečni dodatak na visinu stipendije koja je predodređena za razmenu u konkretnoj zemlji. Prijavom za mobilnost, pojedinac se automatski prijavljuje i za Erazmus+ stipendiju. U nekim slučajevima, može se desiti da prijava studenta za mobilnost bude prihvaćena, ali bez odobrene stipendije. Student koji prihvati mobilnost bez stipendije (*tzv. Zero grant mobility*), ima sva druga prava i obaveze koje imaju i studenti sa stipendijom.

Finansijska podrška za mobilnosti nastavnog i administrativnog osoblja se razlikuje od studentske i detaljno je objašnjena na strani 10.

1. studenti

Stipendije za pokrivanje troškova života studenti dobijaju na mesečnom nivou, a iznosi zavise od zemlje u kojoj se mobilnost realizuje i dati su u sledećoj tabeli:

	Zemlje u kojima se mobilnost realizuje	Iznos stipendije	Pokriveni putni troškovi
KA103 – programske zemlje	Danska, Finska, Island, Irska, Luksemburg, Švedska, Velika Britanija, Lihtenštajn, Norveška, Austrija, Belgija, Nemačka, Francuska, Italija, Grčka, Španija, Kipar, Holandija, Malta, Portugal	520 €	Ne
	Bugarska, Hrvatska, Češka Republika, Estonija, Letonija, Litvanija, Mađarska, Poljska, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Severna Makedonija, Turska	470 €	Ne
KA107 – partnerske zemlje	Partnerske zemlje (sve ostale koje nisu navedene u tabeli kao programske)	700 €	Da

Dodatna sredstva za realizaciju mobilnosti u programskim zemljama

Studenti koji idu na mobilnost zarad obavljanja stručne prakse u nekoj od programskih zemalja imaju pravo na dodatna sredstva za individualne troškove u iznosu od 100 evra mesečno koji se dodaju na gorenavedene iznose.

Studenti u nepovoljnom socioekonomskom položaju koji učestvuju u aktivnostima mobilnosti, bilo kroz studentske razmene ili kroz stručne prakse, imaju pravo na dodatna sredstva za individualne troškove u iznosu od 200 evra mesečno. Kriterijum pripadnosti ovoj kategoriji podrazumeva da student dolazi iz domaćinstva čiji ukupni mesečni prihodi ne prelaze iznos od dve prosečne neto plate. Više informacija o dodatku i potrebnoj dokumentaciji koja potvrđuje status dostupni su na sajtu Fondacije Tempus.

Prema pravilima programa, nije moguće istovremeno primati obe vrste dodatnih sredstava te, ukoliko se student nalazi u nepovoljnom socioekonomskom položaju i ide na stručnu praksu, ima pravo na jedan (viši) dodatak.

Studenti sa hendikepom apliciraju za stipendiju pod istim uslovima kao i drugi studenti, pri čemu prilikom prijave može zatražiti odobrenje za pokrivanje dodatnih troškova koji se mogu odnositi na: prilagođen smeštaj, pomoć prilikom putovanja, medicinsku negu, pomoćnu opremu, adaptaciju učila, osobu u pratnji i drugo. Za više informacija, potrebno je obratiti se direktno svojoj visokoškolskoj ustanovi.

Prelaskom iz partnerske u programsku zemlju, studentima iz Srbije otvorena je mogućnost odlaska na stručnu praksu ili studentsku razmenu u znatno veći broj zemalja Evrope, Azije, Afrike ili Amerike. Promena statusa Srbije podrazumevala je i promenu iznosa studentskih stipendija u odnosu na raniji period. To u praksi znači da su iznosi studentskih stipendija nešto viši u onim projektima koji su započeti pre promene statusa Srbije iz partnerske u programsku zemlju.

2. nastavno i administrativno osoblje

Za nastavno i administrativno osoblje iznosi su predviđeni na dnevnom nivou i variraju zavisno od zemlje u kojoj se realizuje mobilnost. Dnevni iznosi navedeni u tabeli u celini se isplaćuju za boravke do 15 dana. Nakon 15. dana, isplaćuje se 70% od navedenih iznosa a sama mobilnost može najduže trajati 60 dana.

	Zemlje u kojima se mobilnost realizuje	Iznosi na dnevnom nivou	Pokriveni putni troškovi
KA103 – programske zemlje	Norveška, Danska, Luksemburg, Velika Britanija, Island, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn	180 €	Da
	Holandija, Austrija, Belgija, Francuska, Nemačka, Italija, Španija, Kipar, Grčka, Malta, Portugal	160 €	
	Slovenija, Estonija, Letonija, Hrvatska, Slovačka, Češka Republika, Litvanija, Turska, Mađarska, Poljska, Rumunija, Bugarska, Severna Makedonija	140 €	
Partnerske zemlje (sve ostale koje nisu navedene u tabeli kao programske)	180 €		

Iznosi predviđeni za pokrivanje putnih troškova za studentske mobilnosti koje se realizuju u partnerskim zemljama i za mobilnosti nastavnog i administrativnog osoblja unapred su određeni i variraju zavisno od udaljenosti mesta boravka i mesta gde će se mobilnost realizovati. Rastojanje se računa isključivo prema kalkulatoru razdaljine koji koristi Evropska komisija (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_en), i to posmatrajući razdaljinu u jednom smeru, dok je odgovarajući iznos dat u tabeli predviđen za pokrivanje troškova povratne karte.

Rastojanje u kilometrima (u jednom smeru)	Iznos po učesniku (za povratnu kartu)
100 - 499	180 €
500 - 1.999	275 €
2.000 - 2.999	360 €
3.000 - 3.999	530 €
4.000 - 7.999	820 €
8.000 i više	1.500 €

➔ Koji su uslovi za prijavu?

Neophodno je da kandidat bude upisan (zaposlen) na visokoškolskoj ustanovi koja ima ostvarenu saradnju sa drugom institucijom na kojoj će se mobilnost realizovati kroz Erasmus+ program. Uz to, za odlaske na studentske razmene neophodno je da je student završio prvu godinu osnovnih studija pre prijavljivanja, dok taj uslov ne važi za mobilnost u svrhu obavljanja stručne prakse. Obavljanje stručne prakse je moguće i u periodu do godinu dana nakon završetka studija ukoliko se ta mobilnost realizuje u nekoj od programskih zemalja. Svi ostali eventualni uslovi definišu se samim konkursom koji objavljuju visokoškolske institucije i putem kojeg se studenti (zaposleni) prijavljuju za mobilnost.

➔ Na kojim visokoškolskim institucijama se može realizovati Erasmus+ mobilnost?

Mobilnost u okviru Erasmus+ programa realizuje se isključivo na onim institucijama sa kojima visokoškolska institucija studenta (zaposlenog) u Srbiji ima ostvarenu saradnju i potpisan Erasmus+ ugovor. Izuzetno, u slučaju studentske mobilnosti u svrhu obavljanja stručne prakse kao i mobilnosti osoblja sa ciljem usavršavanja, nije obavezno postojanje ovakvog ugovora, mada je preporučljivo i to je u praksi najčešće i slučaj. Spisak institucija partnera najbolje je proveriti sa osobom zaduženom za međunarodnu saradnju matičnog fakulteta studenta (zaposlenog) ili direktno u Kancelariji za međunarodnu saradnju matičnog univerziteta. Kontakti kancelarija za međunarodnu saradnju visokoškolskih institucija u Srbiji nalaze se na strani 40-41.

➔ Na koji način se podnose prijave?

Prijave za Erasmus+ mobilnosti vrše se putem javnih konkursa koje raspisuje visokoškolske institucije u Srbiji i koji su dostupni na sajtovima tih ustanova (pre svega na sajtovima univerziteta, akademija i visokih škola, a ponekad i na sajtovima pojedinačnih fakulteta). U konkursu se uvek definišu najvažnije stavke i uslovi za ponuđenu mobilnost. Na prvom mestu je uvek istaknuto kome je namenjen konkurs (studentima ili osoblju ili i jednim i drugima) i koja je vrsta tj. svrha mobilnosti (za studente to može biti studiranje i obavljanje prakse, za osoblje — izvođenje nastave i usavršavanje), za koji nivo (godinu) studija su razmene predviđene, a zatim se definišu trajanje perioda mobilnosti, potrebna dokumentacija, rok za prijavu, kriterijumi za odabir kandidata i sl.

➔ Koji su konkursni rokovi za Erasmus+ mobilnosti?

Svaki konkurs za Erasmus+ mobilnost definiše i konkursni rok u kojem je neophodno predati naznačenu dokumentaciju. Očekuje se da se konkursi uglavnom raspisuje jedan semestar pre nego što će se mobilnost realizovati, pa je preporučljivo na vreme planirati i pratiti informacije na sajtovima visokoškolskih institucija.

➔ Koji strani jezik je potreban za mobilnost i na kom nivou znanja?

Svaki konkurs pojedinačno navodi strani jezik na kom će se realizovati aktivnosti tokom mobilnosti i precizira koji nivo znanja je potreban. U praksi, uglavnom je u pitanju engleski, ali, u slučaju zemalja u kojima se kao maternji govore veliki svetski jezici (francuski, nemački, španski, italijanski), nije retkost da se traži znanje tog jezika, posebno na osnovnim studijama. Što se nivoa tiče, to takođe varira u zavisnosti od nivoa studija i zemlje, ali se tipično očekuje uglavnom B2.

Najčešće potrebna dokumenta

U tekstu konkursa za Erasmus+ mobilnosti uvek je naznačen tačan spisak potrebne dokumentacije. Najčešće tražena dokumenta su:

1. za studente:

- CV (uglavnom u Europass formatu – više informacija na strani 36-37),
- motivaciono pismo,
- pisma preporuke (naznačen tačan broj u konkursu),
- transkript ocena,
- dokaz o poznavanju jezika izvođenja nastave (bliže definisan konkursom; često je dovoljan u formi potvrde da je jezik slušan i polagan na fakultetu, a ponekad se traži i formalno priznat sertifikat o poznavanju određenog jezika);
- u slučaju mobilnosti zarad slušanja nastave, ugovor o učenju (*Learning agreement – Student mobility for studies*) potpisan od studenta i obe visokoškolske institucije, u kojem se definišu predmeti koje će student na razmeni slušati i polagati i koji će mu biti priznati po povratku na matičnu instituciju u Srbiji,
- u slučaju mobilnosti zarad stručne prakse, ugovor o učenju (*Learning agreement – Student mobility for Traineeships*) potpisuju student, matična visokoškolska ustanova i ustanova/organizacija u inostranstvu u kojoj se praksa realizuje, i on definiše detaljan program prakse i očekivane ishode učenja,
- plan istraživanja (*Research plan*) – važi za studente doktorskih studija, ukoliko se na mobilnosti ne slušaju predavanja, već realizuje istraživačka aktivnost.

2. za nastavno i administrativno osoblje:

- CV,
- motivaciono pismo,
- prihvatno pismo univerziteta na kome se mobilnost realizuje,
- predlog plana aktivnosti koje bi se realizovale tokom boravka na partnerskom univerzitetu (*Activity plan*),
- dokaz o poznavanju jezika (najčešće engleski, ponekad i/ili jezik zemlje u kojoj se mobilnost realizuje).

Informisanje i prijavljivanje za nastavno, naučno i administrativno osoblje

Proces prijavljivanja za zaposlene na visokoškolskim ustanovama podrazumeva vrlo slične korake onima koji su u nastavku opisani za studente. Visokoškolska institucija zaposlenog raspisuje konkurse kojima se definiše kome je mobilnost tačno namenjena (nastavno, naučno ili administrativno osoblje), način prijave i neophodnu dokumentaciju.

INFORMISANJE I PRIJAVLJIVANJE U 4 KORAKA - ZA STUDENTE

1

Informiši se na sajtu svoje visokoškolske ustanove (VŠU) o tome koje su institucije i zemlje dostupne za boravak na mobilnosti u tvojoj studijskoj oblasti.

Imajući u vidu da se mobilnost u okviru Erasmus+ programa realizuje na onim institucijama sa kojima tvoja ustanova ima ostvarenu saradnju kroz program i potpisan Erasmus+ ugovor, potrebno je da na svojoj matičnoj instituciji potražiš informacije o tome koje su sve partnerske ustanove u inostranstvu dostupne. Svaka visokoškolska institucija objavljuje konkurse na osnovu ostvarenih partnerstava, a oni se objavljuju pre svega na sajtu univerziteta, akademije strukovnih studija ili visoke škole, s obzirom da svako partnerstvo formalno sklapa i potpisuje tvoj univerzitet/akademija strukovnih studija/visoka škola. Imaj u vidu da ponekad tvoja VŠU može imati i posebno dizajnirane internet platforme na kojima objavljuje pozive za mobilnost. Računaj da se konkursi obično raspisuju jedan semestar unapred i ne zaboravi da, ukoliko odmah ne pronađeš neki koji bi tebi odgovarao, i dalje redovno pratiš informacije da ne propustiš nove konkurse.

2

Sve detalje o potrebnoj dokumentaciji, rokovima i načinu prijave pažljivo pročitaj u objavljenom konkursu.

Svaki poziv za Erasmus+ mobilnost koji objavi tvoja VŠU sadržiće informacije o tome koji su uslovi prijave, koja je neophodna dokumentacija, kao i detalje o načinu i roku prijave. U slučaju da imaš bilo kakvih pitanja ili nedoumica vezanih za konkretan konkurs, možeš da direktno kontaktiraš sa Kancelarijom za međunarodnu saradnju svoje VŠU, koja objavljuje i administrira ove konkurse.

3

Pripremi neophodnu dokumentaciju.

Potrebnu dokumentaciju pripremi prema informacijama koje se nalaze u konkursu – u njemu će najčešće biti definisani detalji poput broja pisama preporuke koje je neophodno dostaviti, znanje kog stranog jezika je potrebno za praćenje nastave na razmeni, koji tip potvrde treba dostaviti kao dokaz o znanju stranog jezika i slično. Posebnu pažnju potrebno je posvetiti popunjavanju Ugovora o učenju (*Learning agreement*). U taj dokument ćeš upisati predmete koje ćeš slušati na mobilnosti, te je neophodno da se pri njihovom izboru konsultuješ sa akademskim koordinatorom na svom fakultetu (prodekan za nastavu, šef katedre, a u pojedinim slučajevima i sam predmetni profesor). Taj ugovor je osnov za priznavanje ispita po povratku na matični fakultet, te je zato neophodno da se na vreme konsultuješ sa pravim osobama na tvom fakultetu/akademiji/visokoj školi o izboru predmeta koje ćeš slušati i polagati.

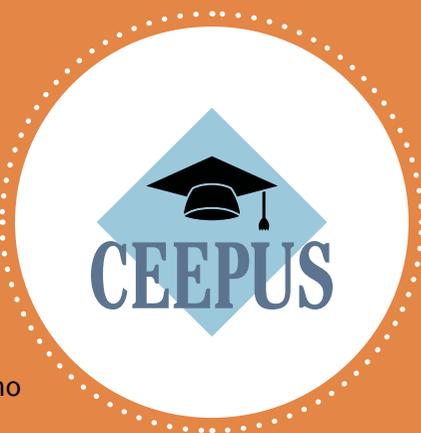
4

Prijavi se prema instrukcijama koje su istaknute u konkursu.

Svaki konkurs na koji se prijavljuješ sadrži detalje o načinu prijave, ali će, u najvećem broju slučajeva, biti potrebno da traženu dokumentaciju dostaviš na naznačenu imejl adresu ili da se registruješ na za to predviđen portal, na koji ćeš postaviti tražena dokumenta.

CEEPUS program

CEEPUS omogućava razmene studenata i nastavnog osoblja unutar mreža tj. partnerstava koje formiraju visokoškolske institucije iz zemalja učesnica programa iz srednje i jugoistočne Evrope. Iako su razmene prvenstveno osmišljene za studente i nastavno osoblje sa institucija koje učestvuju u CEEPUS mrežama (mrežna mobilnost), određena kvota može biti predviđena i za freemovere, odnosno za aplikante sa institucija izvan mreža.

➤ Koliko traje mobilnost u CEEPUS programu?

Trajanje mobilnosti direktno zavisi od vrste i kategorije mobilnosti za koju se student (profesor) prijavljuje. Generalno, CEEPUS studentima omogućava duže boravke, u trajanju od jednog ili dva semestra, radi sticanja ESPB, ali i one kratkoročne, u trajanju do tri meseca, sa ciljem istraživanja i pisanja master ili doktorske teze, kao i tzv. kratkoročne ekskurzije, koje se odnose na boravak na zimskim i letnjim CEEPUS školama, koje traju 6 dana. Nastavno osoblje se uvek prijavljuje u okviru kategorije *Teacher*, bez obzira na dužinu boravka.

➤ Kakve su stipendije za CEEPUS mobilnosti i šta je njima obuhvaćeno?

Svaka zemlja članica programa dodeljuje stipendije za dolazne mobilnosti u svoju zemlju. Obuhvat stipendije varira od zemlje do zemlje, u skladu sa ekonomskim i drugim mogućnostima svake države. Osim novčanog iznosa, koji je obavezni deo, stipendija u nekim zemljama obuhvata smeštaj i ishranu u studentskom domu. Više informacija o obuhvatu CEEPUS stipendije u svakoj zemlji dostupno je na naslovnoj stranici sajta www.ceepus.info, klikom na zavisticu zemlje u kojoj bi se mobilnost realizovala.

➤ Kako se pretražuju mogućnosti za mobilnost kroz CEEPUS program?

Kandidati samostalno istražuju svoje mogućnosti za razmenu pretraživanjem CEEPUS mreža na centralnom sajtu programa www.ceepus.info i zavisno od toga gde žele da borave na razmeni zaključuju da li se prijavljuju unutar mreža ili kao freemoveri. Spisak svih CEEPUS mreža dostupan je na pomenutom sajtu programa.

U okviru zaglavlja *Network* najpre je potrebno izabrati akademsku godinu i državu; prikazaće se spisak visokoškolskih institucija (npr. univerziteta) iz te zemlje, a klikom na svaku instituciju izlistaće se sve mreže u kojima ona učestvuje; daljim ulaskom u svaku mrežu dobija se uvid u sve njene članice koje

međusobno saraduju (npr. fakulteti, departmani, smerovi, sa kontakt podacima CEEPUS lokalnih osoba). Na osnovu naziva mreže može se steći uvid u kojoj tematskoj oblasti se ona sprovodi, tako da kandidati mogu pretraživati one mreže za koje zaključe da bi mogle biti u njihovoj oblasti interesovanja.

➤ Koje su vrste i kategorije mobilnosti u CEEPUS programu?

Kada se prijavljuje za mobilnost kroz centralni CEEPUS sistem na sajtu programa, kandidat treba da odabere vrstu i kategoriju svoje mobilnosti.

CEEPUS predviđa dve osnovne vrste mobilnosti:

- **mrežna mobilnost** (*network mobility*) – odvija se u okviru CEEPUS mreža koje učestvuju u programu u odgovarajućoj akademskoj godini. Student/profesor ide na mobilnost u okviru ove kategorije kada ustanova sa koje odlazi na mobilnost i ustanova na kojoj će se mobilnost realizovati učestvuju u radu iste mreže.
- **mobilnost izvan CEEPUS mreža tzv. (freemover)** – odnosi se na svaku mobilnost između dve visokoškolske institucije koje su prihvatljive za učesnike u CEEPUS-u, pri čemu pojedinačna institucija porekla (npr. određeni fakultet, smer, departman...) nije deo mreže sa željenom institucijom domaćinom.

S obzirom na akademsku svrhu svog boravka, studenti apliciraju u okviru neke od sledećih kategorija:

- **student** (*student*) – namenjena je studentima koji žele da budu uključeni u semestralnu mobilnost, čije je minimalno trajanje tri meseca, a maksimalno dva semestra,
- **kratkoročni student** (*short-term student*) – predviđena je za studente koji žele da sprovedu istraživanja za završni rad/disertaciju u trajanju od 6 dana do tri meseca,
- **kraće ekskurzije** (*short-term excursion*) – za učesnike kratke grupne mobilnosti (poput CEEPUS letnje škole ili zimске škole koja se uvek realizuje u okviru neke od postojećih CEEPUS mreža).

Nastavno osoblje se uvek prijavljuje u okviru kategorije *Teacher*:

- **nastavno osoblje** (*teacher*) – boravak u cilju sprovođenja predavačkih ili mentorskih aktivnosti na ustanovi domaćinu, kao i radi razvijanja saradnje među visokoškolskim institucijama; ona traje najmanje pet, a u slučaju kratke grupne mobilnosti u okviru CEEPUS zimskih ili letnjih škola – tri dana.

➤ Koji su uslovi za prijavu?

Pravo učešća u CEEPUS programu u ovom trenutku imaju studenti i nastavno osoblje sa državnih visokoškolskih institucija iz Republike Srbije.

Formalni uslovi za učešće u mrežnoj mobilnosti su:

- aplikant je student ili član nastavnog osoblja na instituciji koja je deo mreže u okviru koje bi se realizovala mobilnost,
- student mora da ima završena najmanje dva semestra studija u trenutku realizacije mobilnosti,
- nastavno osoblje ima obavezu predavačkog ili mentorskog rada u zemlji domaćinu od najmanje šest nastavnih sati za svakih pet radnih dana,
- državljanstvo jedne od zemalja članica CEEPUS-a ili status redovnog studenta u jednoj od zemalja članica CEEPUS-a. Ako student nije državljanin jedne od zemalja članica programa, a redovni je student u nekoj CEEPUS državi, treba da priloži potvrdu o akademskom statusu (*Equal Status Document*). I za nastavno osoblje na CEEPUS partnerskoj instituciji koji nemaju državljanstvo neke CEEPUS zemlje postoje dodatni kriterijumi za prijavu (za više informacija, videti pitanje br. 5, odeljak *Applying for a CEEPUS grant/ Creating and submitting a mobility application* na <https://www.ceepus.info/fkh/FAQ.aspx>).

Formalni uslovi za freemover mobilnosti su:

- student mora da ima završena najmanje dva semestra studija u trenutku realizacije mobilnosti;
- student mora da pribavi prihvatno pismo od institucije prijema (*Freemover Letter of Acceptance*) i dva pisma preporuke od matične ustanove (*Freemover Letter of Recommendation*) na odgovarajućim obrascima dostupnim na sajtu www.ceepus.info;
- nastavno osoblje ima obavezu predavačkog ili mentorskog rada na ustanovi domaćinu od najmanje šest sati za svakih pet radnih dana;
- nastavno osoblje mora da pribavi prihvatno pismo od institucije prijema (*Freemover Letter Teacher*);
- već pomenuti uslov državljanstva.

➤ Na koji način se podnose prijave?

Sve prijave se vrše isključivo na centralnoj CEEPUS platformi na adresi www.ceepus.info, gde se treba registrovati, ispuniti i kompletirati elektronsku prijavu. U slučaju mrežne mobilnosti, ne prilažu se nikakva dodatna dokumenta, dok se za freemover mobilnosti elektronskoj prijavi pridodaju i dokumenta opisana u odeljku o formalnim uslovima.

➤ Kako teče proces odobravanja prijave?

U slučaju **prijave za mobilnost unutar mreža**, nakon što kandidat pošalje prijavu, ona se najpre automatski prosleđuje lokalnoj kontakt osobi na matičnoj instituciji koja procenjuje kvalitet prijave i odlučuje da li je prosleđuje dalje na odobravanje. Nakon njegove nominacije prijava stiže do Nacionalne CEEPUS kancelarije (NCK) u zemlji porekla; kada NCK u Srbiji obradi formalno-tehničke aspekte prijave, ona se dostavlja lokalnoj kontakt osobi na instituciji na kojoj će biti realizovan boravak koja procenjuje kvalitet prijave i nominuje je za odobravanje ili odbija; ako se nominuje, prijava u poslednjem koraku stiže do NCK u zemlji prijema koja donosi konačnu odluku o odobravanju ili odbijanju stipendije. U slučaju dodele stipendije, kada kandidat o tome dobije zvanično obaveštenje putem platforme, potrebno je da formalno prihvati stipendiju u CEEPUS sistemu.

U slučaju **freemover prijave**, aplikacija se nakon slanja najpre automatski prosleđuje NCK u zemlji porekla, nakon čije nominacije prijava dolazi na konačnu odluku do NCK zemlje domaćina. U slučaju dodele stipendije, kada kandidat o tome dobije zvanično obaveštenje putem platforme, potrebno je da formalno prihvati stipendiju u CEEPUS sistemu.

➤ Koji su konkursni rokovi za CEEPUS mobilnosti?

U slučaju prijavljivanja za **mrežne mobilnosti**, elektronsku prijavu treba poslati do **15. juna za razmene tokom zimskog**, odnosno do **31. oktobra za boravke tokom letnjeg semestra**. Konkursni rok se najčešće otvara početkom maja, o čemu su kandidati obavešteni putem sajta programa.

Za **freemover mobilnosti** elektronsku prijavu treba ispuniti, kompletirati i poslati najkasnije do **30. novembra**. Konkursni rok se najčešće otvara početkom jula. Imajući u vidu da se freemover razmene uobičajeno odobravaju od prethodno neiskorišćene kvote od mrežnih razmena nakon dva navedena prijavna roka, freemover prijave se često odobravaju za boravke tokom letnjeg semestra u većini CEEPUS zemalja.

INFORMISANJE I PRIJAVA ZA CEEPUS MOBILNOST U 3 KORAKA – ZA STUDENTE

1

Pretraži mreže na CEEPUS platformi i pronadi željenu instituciju-domaćina.

Ukoliko pronađeš mrežu u kojoj učestvuju i institucija na kojoj studiraš u Srbiji (npr. fakultet ili čak smer, katedra/department) i institucija na kojoj želiš da boraviš na mobilnosti, prijavu ćeš podneti kao mrežnu, tj. *network mobility*. Za više informacija o mogućnostima za mobilnost unutar mreža (npr. predviđenu kvotu za mobilnost) možeš se obratiti i lokalnoj kontakt osobi za tu mrežu, čiji su kontakt podaci navedeni unutar svake mreže.

Ukoliko pronađeš mrežu u kojoj se nalazi ustanova na koju želiš da odeš, ali ne i tvoja matična institucija u Srbiji, prijavu ćeš podneti kao freemover. Pre ispunjavanja prijave, ako apliciraš kao freemover, treba da pribaviš tri dodatna dokumenta koja ćeš priložiti svojoj elektronskoj prijavi – prihvatno pismo od institucije prijema (*Freemover Letter of Acceptance*) i dva pisma preporuke od svoje matične institucije (*Freemover Letter of Recommendation*). Pomenute obrasce dokumenata moguće je pronaći na platformi www.ceepus.info prilikom logovanja i/ili u okviru FAQ odeljka.

2

Ispuni i pošalji elektronsku prijavu.

Ukoliko već nemaš svoj nalog, potrebno je da se registruješ na www.ceepus.info i zatim uloguješ na platformu, nakon čega treba da odabereš stavku *Manage your mobility applications*. Postupak podnošenja prijave pokreće se odabirom ikonice *Action*, a nakon toga sledi dalja uputstva na platformi. Ako se prijavljuješ kao freemover, prilikom ispunjavanja i slanja prijave priložićeš i potrebnu dokumentaciju. Jedino u slučaju apliciranja za Austriju dokumenta za freemover prijave se u aplikaciju prilažu naknadno (nakon slanja aplikacije i po dobijanju obaveštenja od Nacionalne CEEPUS kancelarije te zemlje o prolasku u užu krug). Status svoje prijave ćeš moći da u svakom trenutku pratiš logovanjem u CEEPUS sistem.

3

Elektronskom poštom nakon određenog perioda dobićeš obaveštenje o tome da li ti je stipendija odobrena ili odbijena.

U slučaju da imaš dodatnih pitanja u vezi sa obuhvatom stipendije ili logističkim aspektima boravka, uvek se možeš javiti Nacionalnoj CEEPUS kancelariji zemlje domaćina koja je zadužena za sve dolazne studente – kontakti svi CEEPUS kancelarija nalaze se na ceepus.info sajtu.

Proces prijave za CEEPUS program za nastavno osoblje istovetan je iznad navedenim koracima za studente. Malu razliku predstavlja jedino dokumentacija za freemover nastavno osoblje u odnosu na studente – profesori pribavljaju samo prihvatno pismo od institucije prijema (tzv. *Teacher Letter – Freemover Letter of Acceptance by host institution*), ne i pisma preporuke.

STIPENDIJE ZA CELOKUPNE MASTER STUDIJE: ZAJEDNIČKI MASTER PROGRAMI

Pored predstavljenih mogućnosti za studente koje podrazumevaju jedan deo ciklusa studija proveden na mobilnosti u inostranstvu, Erasmus+ program omogućava i dobijanje stipendija za celokupne master studije koje, za razliku od mobilnosti, podrazumevaju celokupan ciklus studija završen u inostranstvu i sticanje inostrane diplome. Te stipendije se odnose na tačno određene studijske programe, koji se nazivaju **Erasmus Mundus zajednički master programi**.

Programi se nazivaju zajednički jer ih, zajedničkim snagama, osmišljavaju i sprovode visokoškolske ustanove (VŠU) iz različitih zemalja Evrope, kojima se neretko priključuju i institucije i organizacije iz celog sveta. Nastava na ovim programima se obavezno sprovodi na nekoliko VŠU iz minimum dve različite države, a po uspešnom završetku programa, student stiže dvostruku, odnosno višestruku diplomu. Za upis i stipendije na ovim programima mogu konkurisati studenti iz celog sveta.

➔ Kako izgleda studiranje na jednom zajedničkom master programu?

Ovi programi najčešće traju dve godine i izvode se na najmanje dve, a obično tri različite institucije koje čine konzorcijum programa, od kojih je jedna i koordinator. Konzorcijum podrazumeva skup univerziteta koji su formirali zajednički master program i učestvuju u njegovom izvođenju, a institucija koordinator je univerzitet kojem su u okviru konzorcijuma poverene neke administrativne i menadžerske dužnosti koje nemaju drugi članovi konzorcijuma. To za studente praktično znači promenu države i univerziteta najmanje jednom u toku trajanja programa, a obično se svaki semestar izvodi na drugom univerzitetu. Neretko programi nude mogućnost obavljanja stručne prakse u trajanju od jednog semestra, te se vrlo često dešava da studenti promene i tri države tokom trajanja programa. Ovi programi se najčešće izvode na engleskom jeziku, iako to nije pravilo.

➔ Kakva je stipendija i šta je njome obuhvaćeno?

Stipendija za zajedničke master programe podrazumeva već plaćenu školarinu, mesečni iznos stipendije koji student dobija tokom trajanja studija u visini od 1.000 evra, naknadu za troškove prevoza i preseljenja u visini od 1.000 evra po godini studija i zdravstveno osiguranje tokom studija. Za one programe koji su odobreni pre 2019. godine (filter *Year of project selection* u katalogu) za studente iz Srbije stipendija podrazumeva i nešto viši iznos za troškove prevoza i preseljenja od prethodno navedenog.

➔ Kakva se diploma stiče nakon zajedničkog master programa?

Dvostruka/višestruka ili zajednička diploma je diploma koju student dobija po završetku studijskog programa. Zajedničku diplomu izdaju sve ustanove na kojima je student studirao u okviru programa na jednom obrascu. Pravila programa podrazumevaju da student koji je upisan na neki od zajedničkih studijskih programa mora da studira na najmanje dve institucije, što znači da će po završetku studija dobiti najmanje dvostruku diplomu, a ako je studirao na više od dve institucije – višestruku diplomu.

Razlika između zajedničke i dvostruke/višestruke diplome je ta što je zajednička diploma jedna diploma, potpisana od svih visokoškolskih institucija na kojima je student studirao u okviru zajedničkog programa, a u slučaju dvostruke/višestruke diplome, svaka institucija studentu izdaje posebnu diplomu koju priznaju druge visokoškolske institucije u konzorcijumu.

➔ Koji su konkursni rokovi za prijavu?

Svaki program sa liste zajedničkih master programa ima sopstveni rok za podnošenje dokumentacije i neophodno ga je proveriti na sajtu samog programa, ali je on u pravilu jednu školsku godinu unapred. Za većinu pojedinačnih programa rokovi uglavnom počinju u septembru ili oktobru i završavaju se u decembru ili januaru za programe koji će početi na jesen.

➔ Koji su uslovi za prijavu?

Za prijavu za stipendiju potrebno je da je student završio ili da završava odgovarajuće osnovne studije koje nose najmanje 180 ESPB. U određenim slučajevima je neophodno da student ima ostvarenih 240 ESPB, ali je to uvek naznačeno na sajtu datog master programa. Dodatni uslovi mogu da postoje za svaki program pojedinačno, što treba proveriti na sajtu samog programa.

➔ Najčešće potrebna dokumenta za prijavu na kompletne master studije

Na sajtu određenog Erasmus Mundus zajedničkog programa za koji je student zainteresovan uvek je naznačen tačan spisak potrebne dokumentacije. Najčešće tražena dokumenta su:

- CV,
- motivaciono pismo,
- pisma preporuke (naznačen je tačan broj),
- diploma (uverenje o diplomiranju),
- transkript ocena,
- zvanični sertifikat o poznavanju jezika izvođenja nastave na programu (najčešće engleski, traženi nivo B2-C1 i sertifikati: IELTS, TOEFL, ili odgovarajući Kembridž sertifikat).

Katalog Erasmus Mundus zajedničkih master programa:

https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/library/scholarships-catalogue_en

Katalog programa se može pretražiti prema različitim kriterijumima: oblasti studija, zemlji u kojoj se izvodi, broju ESPB...

Field of study	Country	Universities
- Any -	- Any -	- Any -
Year(s) of student intake	ECTS credits	Year(s) of project selection
- Any -	- Any -	- Any -
APPLY		
4CTS+	4CITIES+ Erasmus Mundus Joint Master Degree in Urban Studies	
ACES+	Erasmus Mundus JMD AquaCulture, Environment and Society PLUS (ACES+)	
ADVANCE	MA Advanced Development in Social Work (ADVANCES)	
AFEPA	Agricultural, Food and Environmental Policy Analysis	
ALA	EMJMD Architecture, Landscape and Archaeology	
ARCHMAT	ERASMUS MUNDUS Joint Master in Archaeological Materials Science	
ASC	Advanced Spectroscopy in Chemistry Master's Course	
BDMA	Big Data Management and Analytics	
BeinPM	Be In Precision Medicine	
BIM A+	European Master in Building Information Modelling	
BIOCEB	Erasmus Mundus Joint Master Degree in Biological and Chemical Engineering for a Sustainable Bioeconomy	

Klikom na akronim otvara se sajt programa putem kojeg se konkuriše popunjavanjem online aplikacije. Sadrži kontakt podatke osobe zadužene za pružanje dodatnih informacija studentima u svrhu prijavljivanja.

Klikom na naziv programa otvara se stranica sa sažetim informacijama o master programu, ustanovama članicama konzorcijuma, periodu za koji je dobio finansiranje od Erasmus+ programa.

➔ Kako se dodeljuju stipendije?

Odluku o prihvatanju studenata na neki od Erasmus Mundus zajedničkih master programa donosi konzorcijum programa. Konačnu odluku o raspodeli stipendija, na osnovu rang lista, donosi Evropska komisija. Postoji mogućnost da student koji se prijavio za zajednički master program bude prihvaćen na studijski program, a da pritom ne dobije i stipendiju.

Svaki student se može prijaviti na najviše tri takva programa u jednom konkursnom roku, a ako bude prihvaćen na više programa, mora se odlučiti za jedan. Ukoliko neko od izabranih kandidata odustane, stipendija se dodeljuje prvom sledećem najbolje rangiranom kandidatu sa rezervne liste.

Česte nedoumice

• Da li postoji starosna granica za ovu stipendiju?

Najčešće ne postoji starosna granica. Često univerziteti vrlo pozitivno gledaju na prijave kandidata koji su, osim studija, imali i drugih profesionalnih iskustava.

• Da li u trenutku prijave moram da imam i uverenje o diplomiranju ili sertifikat o poznavanju engleskog jezika?

Mada ne treba računati na tu mogućnost, koordinatori programa su u određenom broju slučajeva voljni da dozvole naknadno dostavljanje određenog dela konkursne dokumentacije. To se pre svega odnosi na diplomu ili uverenje o završenim osnovnim studijama, koje student svakako neće imati u trenutku prijavljivanja ako je na završnoj godini ili je apsolvent, kao i na sertifikate o znanju jezika na kojem se nastava izvodi. Ukoliko student u trenutku prijavljivanja ne poseduje sva potrebna dokumenta, treba da kontaktira sa osobom koja je odgovorna za administrativna pitanja na određenom programu (*contact person*), da izloži svoju situaciju i pita da li može i pod kojim uslovima naknadno da dostavi deo tražene dokumentacije.

• Da li se za program prijavljujem kao student iz programske ili partnerske zemlje?

Državljeni Srbije se kao kandidati iz programske zemlje prijavljuju za master programe odobrene 2019. godine i nadalje, dok se kao kandidati iz partnerske zemlje prijavljuju za programe odobrene 2018. godine i ranije.

• Da li postoji mogućnost da katalog zajedničkih master programa bude dopunjen novim programima?

Katalog Erasmus Mundus zajedničkih master programa ažurira se svake godine, jednom godišnje, obično u oktobru mesecu. Katalog tako ažuriranog sadržaja je važeći za konkurisanje za upis na master studije u narednoj akademskoj godini, i do sledeće godine (sledećeg konkursnog roka) ne dopunjava se novim master programima. Sadržaj kataloga, tj. lista dostupnih master programa, delimično se menja svake godine, tako što manji broj starih programa ustupa mesto odgovarajućem broju novih programa, dok većina programa iz prethodne godine ostaje dostupna i u narednoj.

INFORMISANJE I PRIJAVLJIVANJE NA ZAJEDNIČKE MASTER PROGRAME U 4 KORAKA

1 Na spisku od preko 120 programa iz različitih oblasti pronadi one koji tebe zanimaju.

Spisak je dostupan na sajtu Izvršne agencije (EACEA). Spisak se ažurira jednom godišnje, pred otvaranje konkursnog roka (obično krajem septembra ili u oktobru) tako što se novoodobreni master programi dodaju na spisak, a oni kojima je finansiranje isteklo prestaju da budu njegov deo. Preko kataloga se pristupa sajtu pojedinačnog programa, gde je moguće pronaći sve konkretne informacije o samom programu, načinu konkurisanja i rokovima, kao i podatke kontakt osobe.

2 Na sajtu svakog pojedinačnog programa proveri sve informacije o programu, potrebnoj dokumentaciji i uslovima za prijavljivanje.

Budući da je često reč o interdisciplinarnim programima, kao i da se često prihvataju prijave kandidata različitih obrazovnih profila, na sajtu programa proveri da li se uklapaš u traženi profil.

3 Ukoliko imaš konkretnih nedoumica ili tvoj slučaj donekle odstupa od onog koji je opisan u konkursu, slobodno se imejmom obrati kontakt osobi sa institucije koja je koordinator.

Njene kontakt podatke možeš pronaći na sajtu samog programa.

4 Prijavi se onlajn, kreiranjem naloga i dostavljanjem tražene dokumentacije.

Dokumentacija se uvek prilaže onlajn, s tim što je u određenim slučajevima neophodno dostaviti određena dokumenta poštom.

OSTALE MOGUĆNOSTI ZA MOBILNOST

Erazmus+ program, uz predstavljene mogućnosti za mobilnost koje pruža studentima i zaposlenima na visokoškolskim institucijama, podržava i mobilnost studenata i mladih kroz omladinske razmene, mobilnosti omladinskih radnika, učenika, nastavnika i drugih zaposlenih u institucijama i organizacijama formalnog i neformalnog obrazovanja.

Budućim doktorandima, kao i istraživačima, dostupni su i drugi evropski programi i alati koji podržavaju saradnju u oblasti nauke i inovacija.

Uz sve pomenuto, i brojni drugi programi podržavaju studiranje, dalje obrazovanje i usavršavanje kako u zemlji, tako i u inostranstvu.

- studenata
- doktorskih studija,
- istraživača,
- mladih,
- nastavnika
- i učenika u školama

VOLONTIRANJE - EVROPSKA INICIJATIVA ZA SOLIDARNOST

Evropska inicijativa za solidarnost (*European Solidarity Corps* – ESC) je novi **program mobilnosti za mlade Evropske unije** koji ti omogućava da **volontiraš u organizaciji u inostranstvu** i tako stičeš nova znanja i veštine, kroz neformalno i interkulturalno učenje u lokalnoj zajednici.

⇒ Ko?

Možeš da učestvuješ **ako imaš između 18 i 30 godina**, bez obzira na to da li si student/učenik ili nisi, da li imaš prethodno iskustvo, da li živiš u seoskoj ili gradskoj sredini, kakve su tvoje ekonomske mogućnosti i sl.

⇒ Gde?

U lokalnim organizacijama, u nekoj od **27 zemalja članica Evropske unije, Velikoj Britaniji i Turskoj**. Od 2021. godine očekuje se uključivanje dodatnih zemalja u program.

⇒ Koliko dugo?

Možeš da budeš ESC volonter **od 2 do 12 meseci**, tokom kojih ćeš volontirati **30–38 sati nedeljno**.

⇒ U kojim oblastima?

Organizacija u kojoj volontiraš će te uključiti u svoje aktivnosti, pa ćeš u **zavisnosti od tipa organizacije volontirati u najrazličitijim oblastima**, kao što su: rad sa mladima, kultura i umetnost, zaštita životne sredine, zapošljavanje mladih, preduzetništvo, neformalno obrazovanje, rad sa osobama sa invaliditetom...

⇒ Koliko košta?

Besplatno je! Pokriveni su ti troškovi puta, vize, smeštaja, ishrane, lokalni prevoz, zdravstveno osiguranje, a dobićeš i mesečni džeparac, kao i druge pogodnosti (poput mentora, učenja jezika i ESC treninga).

⇒ Kako da učestvuješ?

Pronađi organizaciju iz Srbije koja će te poslati u inostranstvo na https://europa.eu/youth/volunteering/evs-organisation_en. Uz pomoć organizacije koja te šalje, pronadji jedan ili više ESC projekata za koje si zainteresovan/ a na https://europa.eu/youth/volunteering_en. Kontaktiraj sa (samostalno ili posredstvom organizacije iz Srbije) organizaciju iz inostranstva koja sprovodi projekat, kako bi saznao/la detalje o projektu i o mogućnostima za učešće. Saznaj više o programu i registruj se u bazi potencijalnih volontera na: https://europa.eu/youth/solidarity_en.

OMLADINSKE RAZMENE

Omladinske razmene su projekti mobilnosti i saradnje između **grupa mladih od 13 do 30 godina** iz najmanje dve različite evropske zemlje, koje traju **od 5 dana do 3 nedelje**.

⇒ Kako izgledaju razmene?

Tokom razmena mladi uče jedni sa drugima i jedni od drugih, i to kroz neformalni obrazovni program – radionice, debate, simulacije, iskustvene vežbe, aktivnosti na otvorenom – koji su zajednički unapred pripremili i zajednički ga sprovode, osnažujući solidarnost, demokratiju i aktivno građanstvo.

⇒ Kako da učestvuješ?

U omladinskoj razmeni možeš da učestvuješ kao deo nacionalne grupe, preko organizacije iz Srbije koja saraduje na razmeni sa organizacijom iz druge evropske zemlje. Grupa se sastoji od najmanje četiri učesnika i omladinskog lidera, koji im pruža podršku. Važno je da znaš da organizacije često određuju teme i učesnike omladinskih razmena unapred, u trenutku prijave projekta – zato nije uvek lako pronaći nacionalnu grupu kojoj bi se priključio/la, a koja sprovodi omladinsku razmenu na temu koja tebe interesuje. Sa druge strane, ukoliko se u svojoj lokalnoj zajednici sa svojim vršnjacima baviš određenom temom, možete da prijavite novi projekat omladinske razmene na tu temu sa omladinskom grupom iz druge države. Više o tom procesu saznaj na sajtu <http://erasmusplus.rs/ka1-omladinske-razmene/>.

MOGUĆNOSTI ZA MOBILNOST OMLADINSKIH RADNIKA

Pored navedenih mogućnosti, omladinski radnici mogu učestvovati u međunarodnim aktivnostima poput međunarodnih seminara, treninga, događaja za uspostavljanje kontakata i saradnje, studijskih poseta, kao i prakse, tj. praćenja rada organizacije iz inostranstva, koja je aktivna na polju rada sa mladima. Ovakva mobilnost ima cilj da se, kroz organizaciju međunarodnih aktivnosti, unaprede postojeće i razviju nove kompetencije (znanja, veštine i stavovi) pojedinaca, organizacija, institucija i drugih aktera koji rade sa mladima. Ove aktivnosti mogu trajati od 2 dana do 2 meseca (izuzimajući vreme putovanja do i od odredišta). Na ovim aktivnostima nema uzrasnih ograničenja za učesnike. Više informacija dostupno je na <https://erasmusplus.rs/ka1-mobilnost-omladinskih-radnika/>.

MOGUĆNOSTI ZA MOBILNOST ZAPOSLENIH U ŠKOLAMA I ORGANIZACIJAMA KOJE SE BAVE STRUČNIM OBRAZOVANJEM I OBUKAMA I OBRAZOVANJEM ODRASLIH

Zaposlenima u osnovnim i srednjim školama, gimnazijama, predškolskim ustanovama i drugim ustanovama i organizacijama aktivnim u oblasti opšteg, stručnog i obrazovanja odraslih, omogućen je boravak na mobilnosti koja se realizuje u partnerskim školama/institucijama iz programskih zemalja Erasmus+ programa (zemlje Evropske unije i Island, Norveška, Velika Britanija, Lihtenštajn, Severna Makedonija i Turska).

Mobilnost je glavna aktivnost projekata mobilnosti. Institucije iz Srbije koje žele da budu u ulozi koordinatora podnose ove projekte Fondaciji Tempus u rokovima koji su za to predviđeni. Ukoliko projekat bude odobren, ustanova/organizacija koja je podnosilac projektne prijave, dobija sredstva potrebna za realizaciju projekta i određeni broj svojih zaposlenih šalje na mobilnost koja se realizuje u partnerskoj instituciji.

Aktivnosti koje vaspitači, učitelji, nastavnici, stručni saradnici, edukatori, direktori i drugi zaposleni u školama mogu da realizuju tokom mobilnosti su držanje nastave u partnerskoj ustanovi, učestvovanje na kursovima ili obukama kao što su kursevi stručnog usavršavanja, kao i aktivnosti posmatranja na radnom mestu (*job shadowing*).

Više informacija dostupno je na sajtu Fondacije Tempus: www.erasmusplus.rs.

MOGUĆNOSTI ZA MOBILNOST UČENIKA

Od gorepomenutih projekata mobilnosti, oni koji se tiču stručnog usavršavanja i obuka, uz mobilnost nastavnika, predstavljaju i priliku za mobilnost učenika srednjih stručnih škola. Takva mobilnost za cilj ima realizaciju praktičnih aktivnosti, ili kombinaciju prakse i pohađanja nastave.

Kao što je već istaknuto, za realizaciju aktivnosti mobilnosti učenika, neophodno je da se one predvide u okviru projekta koji piše i podnosi škola.

Mobilnost učenika osnovnih i srednjih škola (uključujući stručne) moguća je kroz Erasmus+ projekte saradnje (KA2), uključujući projekte školskih partnerstava za razmene.

MOGUĆNOSTI ZA DOKTORANDE I ISTRAŽIVAČE

Mogućnosti za doktorske i postdoktorske studije deo su Horizonta 2020, programa Evropske unije koji je posvećen istraživanju i inovacijama. Više informacija o tom programu možete pronaći na: https://ec.europa.eu/research/mariecurieactions/node_en.

Za taj program u Srbiji je zaduženo Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. Za sva pitanja i nedoumice možete se obratiti nacionalnim kontakt osobama, čiji su kontakti dostupni na zvaničnom portalu programa Horizont 2020 za Srbiju: <http://horizon2020.mpn.gov.rs/>.

EURAXESS – PORTAL ZA ISTRAŽIVAČE

Euraxess, portal Evropske komisije koji povezuje istraživače u Evropi, koristan je resurs za one koji žele da u inostranstvu pronađu prilike za istraživače. Na jednostavan način može se pretražiti velika baza mogućnosti za istraživače, bilo da one podrazumevaju doktorske ili postdoktorske studije, prilike za zaposlenje ili rad na istraživačkim projektima ili odgovarajuće okruženje za sprovođenje sopstvenog istraživanja na univerzitetima, institutima, istraživačkim centrima i slično.

Portal je dostupan na: <https://euraxess.ec.europa.eu/>.

Drugi programi stipendiranja i mobilnosti

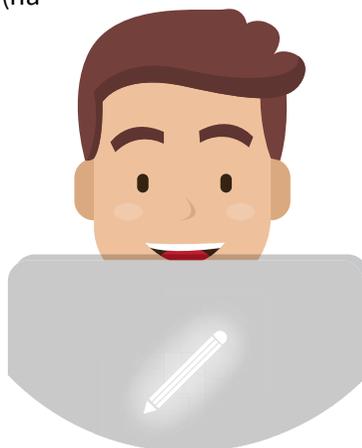
Važno je istaći da programi Erasmus+ i CEEPUS nisu jedine raspoložive mogućnosti za stipendiranje usavršavanje i da postoji veliki broj drugih programa i stipendija koji za cilj imaju pružanje (finansijske) podrške pri nastavku školovanja i daljem profesionalnom usavršavanju i razvoju.

U potrazi za podrškom, mogu se koristiti različiti izvori informisanja kao što su portali i baze koji objedinjuju informacije o različitim programima. Jedna od takvih baza je i nekomercijalna baza obrazovnih mogućnosti Obrazovanje.rs koja, uz pregled obrazovnog sistema i bazu akreditovanih ustanova i programa u Srbiji, nudi i informacije o stipendijama za boravak i usavršavanje u inostranstvu, pre svega kroz programe bilateralne saradnje, ali i druge dostupne programe. **Programi bilateralne saradnje** najčešće podrazumevaju mogućnost za usavršavanje na celokupnim studijama (uglavnom master, doktorskim, post-doktorskim) tokom kog je školarina unapred pokrivena, a postoji i određen broj stipendija za pokrivanje troškova života. Neretko se pokrivaju i putni troškovi, a dostupne mogućnosti zavise od ponude koju svaka zemlja ima i sporazuma koji je ostvaren sa našom zemljom.

STUDY
IN EUROPE

Portal **Study in Europe** objedinjuje praktične informacije namenjene stranim studentima o studiranju u različitim evropskim zemljama i vodi do centralnih sajtova evropskih zemalja koji predstavljaju mogućnosti studiranja i dostupnih stipendija.

Uz sve pomenuto, ne treba zaboraviti na mehanizme na nacionalnom i lokalnom nivou koje obično kroz programe sprovode za to nadležna ministarstva i lokalne samouprave (na primer, u Srbiji, stipendije Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i Ministarstva omladine i sporta, stipendije gradova i opština...), zatim različite konkurse fondacija i zadužbina (univerzitetskih i drugih), kao i stipendije stranih vlada i fondacija. Takođe, studenti se uvek mogu obratiti Centrima za razvoj karijere svog univerziteta u procesu prikupljanja informacija i pratiti različite sajmove stipendija koje takvi centri neretko organizuju. Neki od programa izlistani su i na sajtu erasmusplus.rs, na stranici [Ostale stipendije](http://ostale-stipendije/) (<https://erasmusplus.rs/stipendije/ostale-stipendije/>).

Baza obrazovnih mogućnosti i stipendija

- **Jednostavna pretraga svih akreditovanih institucija i programa, stipendija i domova** kombinovanjem različitih kriterijuma i kategorija,
- Nacionalna baza **proverenih i zvaničnih informacija**, koje su u skladu sa podacima Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i Komisije za akreditaciju i proveru kvaliteta,
- **Nekomercijalni karakter** – omogućava nepristrasno informisanje,
- Informacije o dostupnim bilateralnim i drugim programima stipendiranja,
- Sve o obrazovanju na jednom mestu.

EURODESK je evropska mreža za pružanje besplatnih, kvalitetnih i proverenih informacija o mogućnostima za mobilnost mladih. Eurodesk promoviše evropske programe mobilnosti, ohrabruje aktivno građanstvo mladih i razvoj politika za mlade kroz usluge koje pruža i alate koje razvija.

Kontaktiraj Nacionalni Eurodesk centar Srbija:

- Poseti nas u Info centru Fondacije Tempus u Beogradu (Terazije 39, I sprat) svakog radnog dana od 10-18 časova, bez potrebe za zakazivanjem
- Pozovi nas putem telefona 011 3342 430 (opcija 1)
- Piši nam na eurodesk@tempus.ac.rs ili info@tempus.ac.rs

eurodesk

U okviru Informativnog centra Fondacije Tempus, 2019. godine počeo je sa radom Nacionalni Eurodesk centar u Republici Srbiji, a Srbija je postala 36. zemlja članica mreže.

Eurodesk promoviše programe Evropske unije za mobilnost kao što su **Erazmus+** i **Evropska inicijativa za solidarnost** sa ciljem da studentima, mladima i omladinskim radnicima učini dostupnim i jasnim informacije o studentskim i omladinskim razmenama, volontiranju, treninzima, seminarima i drugim vidovima formalnog i neformalnog učenja i usavršavanja u inostranstvu koje su im na raspolaganju u okviru ovih programa. Eurodesk takođe **pruža proverene informacije i o drugim programima i mogućnostima** – projektima, događajima, platformama, konkursima koje sprovede različite organizacije, institucije, fondacije, mreže i inicijative, a koji su otvoreni za mlade iz evropskih zemalja, kao i informacije o dostupnim vidovima finansijske podrške za učenje i usavršavanje.

Svi zainteresovani, bez potrebe za registracijom, mogu koristiti Eurodesk **bazu i pretraživač mogućnosti** za učenje i usavršavanje, volontiranje, stručne prakse, učešće na konkursima, stipendije: <https://programmes.eurodesk.eu/>

- učenje i usavršavanje
- volontiranje
- stručne prakse
- učešće na konkursima
- stipendije

Eurodesk mreža uređuje Evropski portal za mlade, koji pruža korisne i praktične informacije na teme važne mladima poput obrazovanja, zapošljavanja, volontiranja, putovanja, aktivnog učešća u društvu, kulture, socijalne uključenosti, zdravlja i sporta. Osim informacija u formi vesti, članaka, ispovesti mladih sa mobilnosti i slično, preko portala je moguće postaviti i dobiti odgovor na pitanja koje se tiču mogućnosti za mlade u bilo kojoj od 36 zemalja Evrope: https://europa.eu/youth/EU_en

Na Facebook stranici Eurodeska ne samo da ćeš biti u toku sa aktuelnim prilikama i novostima, već putem chat opcije možeš dobiti personalizovanu uslugu informisanja i savetovanja o programima mobilnosti u skladu sa tvojim profilom i potrebama. Virtu-elni savetnik EMA (*Eurodesk Mobility Advisor*) na raspolaganju ti je 24/7 sa ciljem da ti obezbedi odgovore i usmeri na informacije od značaja:

<https://www.facebook.com/Eurodesk/>

EUROPASS

Europass omogućava bolje predstavljanje kvalifikacija, znanja, veština i iskustava kroz za to razvijene alate.

Europass CV – biografija koja, pored toga što je veoma laka za popunjavanje, pruža i nekoliko veoma praktičnih mogućnosti:

- može se popunjavati i ažurirati onlajn, bez brige o podešavanjima krajnjeg izgleda do dokumenta (poravnanja, fonta, boja i slično),
- biografija popunjena onlajn može da se preuzme u formatima pogodnim za štampu ili elektronsko slanje,
- može se popunjavati na preko 25 jezika.

Europass jezički pasoš - dokument koji ti pomaže da bolje predstaviš svoje jezičke veštine. Pored standardnih potvrda o znanju jezika poput diploma i sertifikata, u jezički pasoš možeš zabeležiti i:

- sopstvenu procenu znanja stranih jezika uz pomoć tabele za samoprocenu koja se zasniva na Zajedničkom evropskom referentnom okviru za jezike (CEFR) i
- iskustvo u korišćenju jezika u neformalnim prilikama (komunikacija sa prijateljima ili saradnicima na drugom jeziku, duži turistički boravci u zemljama gde se govori strani jezik, itd.)

U **Europass dokument o mobilnosti** beleže se znanja i veštine stečene tokom organizovane mobilnosti u Evropi. Poslodavci ili ustanove kojima šalješ biografiju nekada ne prave razliku između mobilnosti sa ciljem rada ili učenja i turističkog putovanja. Zato ne zaboravi da se tokom mobilnosti raspitaš na koji način će biti zabeležene veštine i kompetencije koje stekneš tokom boravka u inostranstvu.

Europass dodatak sertifikatu - izdaje se uz diplomu ili sertifikat nakon završenog programa stručnog obrazovanja ili obuke za stručno zanimanje i bliže opisuje stečene stručne kvalifikacije.

Europass dodatak diplomi - izdaje se uz diplomu visokog obrazovanja. Služi da bliže opiše stečene kvalifikacije, ali i da pruži informacije o studiranju specifične za studenta kome se izdaje - učestvovanje u vannastavnim aktivnostima, razmenama, programima studentske prakse i slično.

- Ukoliko ideš na razmenu, ispiti koje položiš u inostranstvu biće upisani u dodatak diplomi koji dobijaš po završetku studija na matičnom fakultetu/visokoj školi.
- Ukoliko se prijavljuješ za master program, dodatak diplomi prethodno završenih studija može biti odličan prilog prijavi.

www.europass.rs

Europass

Take the next step

Euroguidance (EG) je evropska mreža za podršku karijernom vođenju i savetovanju koja promoviše evropsku dimeziju karijernog vođenja i pruža relevantne informacije o karijernom vođenju i mobilnosti.

Aktivnosti Euroguidance mreže se sprovode kroz nacionalne Euroguidance centre koji postoje u 36 evropskih država. U Republici Srbiji, Euroguidance centar je pokrenut 2013. godine kao organizacioni deo Fondacije Tempus.

U zavisnosti od nacionalnih prioriteta, aktivnosti Euroguidance centara se razlikuju od države do države, ali svi centri imaju tri osnovna cilja:

1. promocija evropske dimenzije karijernog vođenja:

- Euroguidance promoviše saradnju svih aktera iz oblasti karijernog vođenja i obrazovanja,
- Euroguidance podržava umrežavanje karijernih praktičara i stručnjaka iz oblasti karijernog vođenja i savetovanja na nacionalnom i međunarodnom nivou kroz organizaciju seminara, obuka i studijskih poseta.

2. podrška razvoju kompetencija karijernih praktičara i promocija značaja mobilnosti za karijerni razvoj organizovanjem obuka i drugih mogućnosti za učenje i razmenu;

3. pružanje kvalitetnih informacija o karijernom vođenju i mobilnosti.

Euroguidance prikuplja, publikuje i razmenjuje informacije o:

- rezultatima projekata, inovativnim metodama i primerima dobre prakse u oblasti karijernog vođenja i mobilnosti,
- mogućnostima za međunarodnu mobilnost,
- obrazovnim sistemima u evropskim zemljama,
- evropskim politikama, inicijativama i programima u oblastima obrazovanja, karijernog vođenja i mobilnosti.

ALUMNI MREŽE I ORGANIZACIJE KOJE PRUŽAJU PODRŠKU STUDENTIMA NA MOBILNOSTI

Kroz Erasmus Mundus, program Evropske unije koji je prethodio aktuelnom programu Erasmus+, oko 2000 studenata i zaposlenih na visokoškolskim institucijama u Srbiji je, u periodu od 2004. do 2014. godine, imalo priliku da boravi na mobilnosti ili da nastavi svoje studije na zajedničkim master ili doktorskim programima.

Kao podršku alumnistima programa, Fondacija Tempus je, u saradnji sa Delegacijom Evropske unije u Srbiji, 2010. godine oformila mrežu alumnista programa za korisnike iz Srbije. Aktivnosti Alumni mreže su pre svega usmerene na širenje mogućnosti zaposlenja stipendista u Republici Srbiji kroz organizaciju karijernih događaja i obaveštavanje alumnista o konkursima zainteresovanih kompanija. Takođe, Fondacija Tempus od 2013. godine aktivno učestvuje u organizaciji događaja koji za cilj ima okupljanje novih stipendista, njihovo informisanje i umrežavanje, kao i razmenu informacija i iskustava sa kolegama alumnistima koji su bili na studijama u inostranstvu. Uz to, uloga Alumni mreže je i da pomogne stipendistima ukoliko se susretnu sa problemima tokom svojih studijskih boravaka i olakša razmenu informacija tokom i nakon studija.

O Alumni mreži Fondacije Tempus dostupno je više informacija na sajtu www.erasmusplus.rs.

Uz pomenutu mrežu, postoji veliki broj organizacija koje okupljaju stipendiste i alumniste ovih programa i koje za zajednički cilj imaju njihovu lakšu integraciju tokom i nakon perioda mobilnosti ili studija u inostranstvu. Neke od takvih međunarodnih organizacija su:

- **ESN** (*Erasmus Student Network*, www.esn.org) – postoji u velikom broju evropskih zemalja i pruža podršku studentima na mobilnosti,
- **EMA** (*Erasmus Mundus Association*, www.em-a.eu) – okuplja studente Erasmus Mundus zajedničkih master programa iz celog sveta,
- **ESAA** (*Erasmus+ Student and Alumni Association*, www.esaa-eu.org) – sprovodi aktivnosti posvećene studentima i alumnistima Erasmus+ programa,
- **WBAA** (*Western Balkans Alumni Association*, www.western-balkans-alumni.eu/) regionalno udruženje alumnista koje okuplja studente koji su učestvovali u mobilnostima kroz Erasmus+, Horizont 2020 i druge programe koji podržavaju studije u inostranstvu.

Univerzitet u Beogradu

<http://bg.ac.rs/sr/saradnja/saradnja.php>
<https://mobion.bg.ac.rs/>

Kontakt:
<http://bg.ac.rs/sr/saradnja/kontakti.php>

Univerzitet u Novom Sadu

<http://www.uns.ac.rs/index.php/c-saradnja/razmena-studenata/programi-razmene-program-erasmusplus-c>

Kontakt:
<http://www.uns.ac.rs/index.php/kontakt-ciriro@uns.ac.rs>

Univerzitet u Nišu

<https://www.ni.ac.rs/novosti-i-dogadjaji/stipendije-i-konkursi/erasmus>

Kontakt:
https://www.ni.ac.rs/images/medjunarodna-saradnja/ERASMUS_KONTAKT_OSOBE-II.pdf
<https://www.ni.ac.rs/kontakt>

Univerzitet u Kragujevcu

<http://www.kg.ac.rs/erasmus.php>
 034/304-985

medjunarodna.saradnja@kg.ac.rs;
erasmus@kg.ac.rs

Univerzitet Megatrend

<http://international.megatrend.edu.rs/>
 011/2203087

<http://international.megatrend.edu.rs/mobilnost/>

Univerzitet Singidunum

<https://singidunum.ac.rs/page/singidunum-university-international-office>
 011/3093236

internationaloffice@singidunum.ac.rs

Univerzitet umetnosti u Beogradu

<http://www.arts.bg.ac.rs/medjunarodna-saradnja/mobilnost/>

011/2624020
iro@arts.bg.ac.rs, erasmus@arts.bg.ac.rs

Metropolitan univerzitet

<https://www.metropolitan.ac.rs/medjunarodna-saradnja/>

011/2030885
mobility@metropolitan.ac.rs

Visoka tehnička škola strukovnih studija u Novom Sadu

<http://vtsns.edu.rs/>

Kontakt:
<http://vtsns.edu.rs/skola/kontakt/>

Univerzitet Educons u Sremskoj Kamenici

<https://educons.edu.rs/international-cooperation/activities/erasmus-mobility-programs/coursesinenglishlanguage/business-economic/>
 021/4893 610

erasmus@educons.edu.rs

Visoka poslovna škola strukovnih studija u Novom Sadu

<http://www.vps.ns.ac.rs/saradnja/medjunarodna-saradnja/>

<http://www.vps.ns.ac.rs/saradnja/medjunarodna-saradnja/mobilnost/kontakt-mobilnost/> international.office@vps.ns.ac.rs

Visoka škola strukovnih studija - Beogradska politehnika

Kontakt:

<https://www.politehnika.edu.rs/saradnja/medjunarodna-saradnja>

<https://www.politehnika.edu.rs/saradnja/medjunarodna-saradnja/international-office>

Visoka tehnička škola strukovnih studija u Nišu

<http://international.vtsnis.edu.rs/>

018/588 211, 588 039, 588 040
international@vtsnis.edu.rs

Visoka škola strukovnih studija Užice

<http://www.vpts.edu.rs/index.html>

Kontakt:
<http://www.vpts.edu.rs/contacte.html>

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače i poslovne informatičare – Sirmium, Sremska Mitrovica

<http://sm-vaspitač.edu.rs/>

022/621864
<http://sm-vaspitač.edu.rs/erasmus/institutional-department-for-international-relations.pdf>

Visoka tehnička škola strukovnih studija Subotica

<https://www.vts.su.ac.rs/mobility-contact>

024/655233
mobility@vts.su.ac.rs

Visoka sportska i zdravstvena škola strukovnih studija

<http://vss.edu.rs/en/>

Kontakt:
<http://vss.edu.rs/en/office.asp>

Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov“, Vršac

<https://www.uskolavrsac.edu.rs/>

Kontakt:
<https://www.uskolavrsac.edu.rs/kontakt/>

Univerzitet u Novom Pazaru

<http://uninp.edu.rs/erasmus/>
 020/315 726

iro@uninp.edu.rs

Visoka škola socijalnog rada, Beograd

<https://asp.edu.rs/en/>

011/4040838, 011/4040839
internationaloffice@asp.edu.rs

Visoka škola elektrotehnike i računarstva strukovnih studija

<https://www.viser.edu.rs/stranica/mobilnost>

Kontakt:
<https://www.viser.edu.rs/sluzba-medjunarodna-saradnja>

Kriminalističko-policijski univerzitet

<http://www.kpu.edu.rs/cms/>

Kontakt:
<http://www.kpu.edu.rs/cms/studije/erasmus/kontakt-osobe>

Akademija vaspitačko medicinskih strukovnih studija Kruševac

<http://www.vaspks.edu.rs/>

Kontakt:
<http://www.vaspks.edu.rs/index.php/kontakt>

Akademija strukovnih studija Šabac

http://www.vpssa.edu.rs/?page_id=13551

Kontakt:
http://www.vpssa.edu.rs/?page_id=956

Univerzitet Privredna akademija u Novom Sadu

<http://www.privrednaakademija.edu.rs/medjunarodna-saradnja/mobilnost.html>
 021/531020

iro@privrednaakademija.edu.rs
erasmus@privrednaakademija.edu.rs

Beogradska akademija poslovnih i umetničkih strukovnih studija

Kontakt:
<https://vslpu.edu.rs/en/international-office/>

Akademija poslovnih strukovnih studija Beograd

<https://www.bpa.edu.rs/sr-cyrl-cs/centar-za-medjunarodnu-saradnju>

Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača u Novom Sadu

http://www.vaspitačns.edu.rs/index.php?option=com_content&view=article&id=150&Itemid=202

Kontakt:
http://www.vaspitačns.edu.rs/index.php?option=com_content&view=article&id=2861&Itemid=259
http://www.vaspitačns.edu.rs/index.php?option=com_content&view=article&id=2861&Itemid=260

Univerzitet “Union” Beograd

<http://union.edu.rs/home/>

Kontakt:
<http://union.edu.rs/international-relations-office/>

Visoka tehnička škola strukovnih studija u Zrenjaninu

<http://vts-zr.edu.rs/>

<http://vts-zr.edu.rs/index.php/oskoli/kontakt-27517office@vts-zr.edu.rs>

Visoka škola za poslovnu ekonomiju i preduzetništvo

<http://eng.vspcep.edu.rs/internationalisation/>
http://eng.vspcep.edu.rs/internationalisation/artical-international_cooperation-1
erasmus.office@vspcep.edu.rs

Akademija strukovnih studija Šumadija

<https://vts.edu.rs/>

<https://vts.edu.rs/kontakt/>

Visoka škola modernog biznisa

<https://mbs.edu.rs/erasmus-plus/>

011 41 20 700
saradnja@mbs.edu.rs

Akademija strukovnih studija Južna Srbija

<https://vpsle.edu.rs/erasmus-srpski/>
<https://vpsle.edu.rs/english/international-cooperation/contact/>

Univerzitet odbrane u Beogradu

<http://www.uo.mod.gov.rs/>

<http://www.uo.mod.gov.rs/sr/kontakt#XlfYEV-JKjBI>
rectorate@mod.gov.rs

Akademija strukovnih studija Beograd

<https://erasmus.vhs.edu.rs/>

<https://erasmus.vhs.edu.rs/index.php/international-cooperation-office/>

INFORMATIVNI CENTAR ZA GRAĐANE

Kako bismo svim građanima, obrazovnim ustanovama i organizacijama obezbedili dostupnost relevantnih informacija i mogućnost učestvovanja u programima koji za cilj imaju podršku razvoju sistema obrazovanja i rada sa mladima, Fondacija Tempus je otvorila Info centar koji je građanima dostupan svakog radnog dana.

Pored informacija o programu Erasmus+ i načinima učestvovanja u njemu, Info centar nudi informacije o mogućnostima za mobilnost studenata, mladih, nastavnog i administrativnog osoblja, mogućnostima za unapređenje obrazovnog rada, za karijerno informisanje i savetovanje, kao i o ostalim aktivnostima Fondacije Tempus koje za cilj imaju razvoj sistema obrazovanja.

Posetite nas u prostorijama Info centra u Beogradu, Terazije 39/1 ili putem telefona 011-3342-430 (opcija 1), svakog radnog dana od 10 do 18 časova.

PROGRAM ERAZMUS+

INFO CENTAR

za predstavnike škola, visokoškolskih ustanova, omladinskih organizacija i ostalih ustanova i organizacija

MOGUĆNOSTI ZA MOBILNOST

za studente, učenike, nastavnike, mlade (17-30 godina), osoblje visokoškolskih ustanova...

EUROPASS ALATI

za studente, nezaposlene, zaposlene, učenike...

AKTIVNOSTI FONDACIJE TEMPUS

OBRAZOVNE MOGUĆNOSTI, KARIJERNO VOĐENJE I SAVETOVANJE

za studente, učenike osnovnih i srednjih škola, njihove roditelje i nastavnike

RESURSI ZA UNAPREĐENJE OBRAZOVNOG RADA

za nastavnike osnovnih i srednjih škola, predškolskih ustanova i škola za obrazovanje odraslih

Fondacija Tempus
www.erasmusplus.rs
www.tempus.ac.rs

Mejling lista

Prijavi se na našu mejling listu na sajtu www.erasmusplus.rs ako želiš da putem elektronske pošte dobijaš aktuelne informacije o stipendijama.

Društvene mreže

Aktivni smo na društvenim mrežama Facebook, Instagram i Twitter!
 Lajkuj naše naloge i budi u toku sa novostima!

Dođi da se upoznamo!

Poseti nas u Info centru Fondacije Tempus u Beogradu, Terazije 39, I sprat.

Takođe, uvek nas možeš kontaktirati mejlom na info@tempus.ac.rs ili nas pozvati na 011-3342-430 (opcija 1).

ELEMENTI PODRŠKE RAZVOJU OBRAZOVANJA

E+
Erasmus+ program

Ft
Fondacija Tempus

Ft
Fondacija Tempus

C Ciljna grupa
S Simbol elementa
N Naziv elementa

Cb Mogućnost za stipendije u visokom obrazovanju	Pm Mogućnost za stipendije u visokom obrazovanju	Šm Mogućnost za stipendije u srednjem obrazovanju	Vm Mogućnost za stipendije u srednjem obrazovanju	Om Mogućnost za stipendije u srednjem obrazovanju	Sp Strateška partnerstva za stipendije u obrazovanju	Sm Strateška partnerstva za stipendije u obrazovanju	Ed Erasmus+ Digitalna Akcija	He HEIF - Stručni tim za reformu visokog obrazovanja	Eg Erasmus+ Evropski globalni partnerstva	Kt Kontakti lica za izmenu studija	Ce CEEPUS program u saradnji sa Erasmus+	Mm Mogućnost za stipendije u obrazovanju	Tu Mogućnost za stipendije u obrazovanju										
Ec Erasmus+ partnerstva za stipendije u obrazovanju	Mr Mogućnost za stipendije u obrazovanju	Sv Strateška partnerstva za stipendije u obrazovanju	Ik Erasmus+ Inicijative za stipendije u obrazovanju	Dm Erasmus+ Digitalna Akcija	Ta Temeleći analize iz oblasti obrazovanja	In Publika internacionalizacij visokog obrazovanja	eT Erasmus+ Evropski globalni partnerstva	Ey Erasmus+ Evropski globalni partnerstva	Sr Strateška partnerstva za stipendije u obrazovanju	Ob Održivost i Nacionalna baza obrazovnih mogućnosti	Kv Kvalifikacioni Erasmus+ Erasmus+ Erasmus+	Žm Žan Mirošević	Te Tempus program	Sz Savetništvo	Ss Savetnik za stipendije	Id Inicijative i partnerstva sa ERASMUS+ Erasmus+	Po Publika saradnja u obrazovanju	Op Publika saradnja u obrazovanju	Un Publika saradnja u obrazovanju	Es Erasmus+ Evropski globalni partnerstva	Rp Razvoj i partnerstva sa Erasmus+ Erasmus+	Ic Informacioni centar za stipendije	Ok Održivost i Nacionalna baza obrazovnih mogućnosti
Mp Mogućnost za stipendije u obrazovanju	Pp Publika saradnja u obrazovanju	Tp Tempus program	Wb Webinar za stipendije u obrazovanju	Ks Kvalifikacioni Erasmus+ Erasmus+	Ep Erasmus+ Evropski globalni partnerstva	Ak Publika saradnja u obrazovanju	It Publika saradnja u obrazovanju	Yp Erasmus+ Evropski globalni partnerstva	Eu Erasmus+ Evropski globalni partnerstva	Jp Javni partneri	Cv Erasmus+ Erasmus+ Erasmus+												

PROJEKTI
PODRŠKA POLITIKAMA
POJEDINCI